

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Zasiłki i wsparcia.

P. K. K. P. jest instytucją o charakterze państwowym i nie udziela poza skromnymi datkami noworocznymi dla listonoszów, posłańców, i t. d. (okólnik Nr. 299 z dnia 13 grudnia 1921 r.), oraz poza stypendjami dla wyższych szkół handlowych żadnych wsparć.

Stypendja dla wyższych uczelni handlowych P. K. K. P. wyznacza przejściowo i tylko celem pozyskania dla Kasy materiału urzędniczego, fachowo lepiej przygotowanego.

Wszelkie starania o uzyskanie zasiłków na inne cele nie są uwzględniane.

Wobec powyższego Oddziały winny wszelkie prośby o wsparcia na cele religijne, budowy kościołów i t. d. lub zasiłki dla związków politycznych i korporacyjnych, załatwiać od ręki odmownie, nie kierując ich do Naczelnej Dyrekcji.

Nowe banknoty w Czecho-Słowacji.

Rząd czeski zamierza wycofać z obiegu w ciągu najbliższych lat niektóre typy banknotów i zastąpić je nowymi. Powodem tego postanowienia jest dążenie do uwidocznienia wartości banknotu, poczynawszy od 5-koronówki, w formacie coraz to większym, z drugiej zaś strony zastąpienie banknotów, które czy to z powodu formatu papieru lub wykonania, okazały się mniej dogodnymi, przez inne praktyczniejsze oraz odpowiedniejsze w formacie. Wymiana nie będzie połączona z żadnymi dalszymi kosztami, ponieważ, jak wiadomo, banknoty, znajdujące się dłużej czas w obiegu, muszą być ciągle zastępowane nowymi. Wymiana obejmie w pierwszym rzędzie banknoty 50-, 20- i 10-koronowe, które będą stopniowo wycofywane z obiegu w latach 1923, 1924 i 1925.

Obecne banknoty jednokoronowe będą zastąpione koronami metalowymi i wycofane również stopniowo z obiegu. Wynika to z wykazów obiegu tych not, według których np. ilość w obiegu będących banknotów jednokoronowych z 60 milionów dnia 31 grudnia 1922 r. spadła z końcem stycznia 1923 r. na około 52 miliony. Nowe banknoty jednokoronowe już wogóle drukowane nie będą.

Deflacja w Rumunji.

Obieg banknotów w Rumunji będzie według wiadomości z Rumuńskiego Banku Narodowego zmniejszany powoli. Dnia 23 grudnia 1922 r. Rumunja miała w obiegu 15 miliardów 126 milionów lei, 6 stycznia 1923 r. obniżył się obieg banknotów na 15 miliardów 114 milionów, 13 stycznia na 15 miliardów 90 milionów lei. Rząd rumuński zamierza rzekomo zdeponować fundusz w walutach zagranicznych w Banku Narodowym. Rząd posiada większe kwoty w walucie zagranicznej, m. in. 60 milionów franków francuskich, 500.000 funtów szterlingów i 50 milionów franków belgijskich.

Stabilizacja waluty.

Problem ten jest obecnie przedmiotem rozważań wszechstronnych. W tym względzie pojawiają się bardzo liczne poważne rozważania publicystyczne; między autorami zwraca na siebie uwagę swoją publikacją:

Dr. Carl A. Schäffer: „Klassische Valutastabilisierungen und ihre Lehren für Deutschland” 1922, Hamburg, Verlag von C. Boysen, str. 120. (Klasyczna stabilizacja waluty i jej nauka dla Niemiec 1922, Hamburg, wydawnictwo C. Boysena str. 120).

Powyższa broszura, nagrodzona przez uniwersytet koloński, omawia aktualną dziś sprawę stabilizacji waluty. Autor przedstawia najpierw cztery najbardziej charakterystyczne przykłady takiej stabilizacji, mianowicie w Argentynie (1899), w Indjach Wschodnich (1898), w niemieckich kolonjach wschodnio-afrykańskich (1904) i w Rosji (1897). Stwierdza, że podstawą stabilizacji we wszystkich wypadkach był czynny bilans płatniczy, oparty na kredycie zagranicznym (geborgt-aktive Zahlungsbilanz); następnie zaś, że stabilizacja waluty argentyńskiej, indyjskiej i wschodnio-afrykańskiej polegała na wprowadzeniu waluty złotej „bez obiegu złota”.

Wyciągając praktyczne wnioski z historii stabilizacji powyższych walut dla waluty niemieckiej, autor mniema, że sprawa stabilizacji tej waluty mogłaby być załatwiona pomyślnie pod warunkiem udzielenia Niemcom kilkumiljardowej pożyczki w złocie, zastosowania moratorium oraz redukcji zobowiązań odszkodowaniowych, albowiem — zdaniem autora — w tym tylko wypadku byłoby możliwym osiągnięcie czynnego bilansu płatniczego, opartego na kredycie zagranicznym. Przytem autor zaznacza, że dla osiągnięcia stabilizacji równowaga budżetowa nie jest wymagana. Reforma finansowa, niezbędna dla utorowania drogi reformie walutowej, sprowadza się do wstrzymania inflacji, t. j. do uniknięcia deficytu budżetowego, służącego celom nieprodukcyjnym.

Przewalutowanie kapitałów zakładowych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, ustaliło nowe normy przeszacowania wartości kapitałów zakładowych, które podane zostały Centralnemu Związkowi Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów w liście Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 10 stycznia r. 1923.

Odpowiedni ustęp tego listu brzmi:

„Udzielać się będzie nadal zezwoleń na podwyższenie kapitałów drogą przeszacowania tych wartości podług norm następujących: 1) bezkomisyjnego oceniania dla obiektów majątkowych (nieruchomości i maszyny) sp. akc. nabytych przed 31.XII.1916 r. w stosunku 1 rb. = 4.000 — marek, 2) we wszystkich innych wypadkach, więc tak przy przeszacowaniu obiektów majątkowych, nabytych po wymienionej dacie, jak przy przeszacowaniu w stosunku wyższym, winno być przeprowadzone szczegółowe zbadanie i oszacowanie majątku spółki przez delegowaną w tym celu komisję szacunkową, z zastrzeżeniem jednak nieprzekroczenia stosunku 1 rb. = 4.000 — marek z kwoty osiągniętej z przeszacowania tak w pierwszym, jak w drugim wypadku najwyżej tylko $\frac{2}{3}$ może być wliczone do kapitału zakładowego, reszta zaś musi być użytą na stworzenie specjalnej rezerwy, służącej na pokrycie ewent. strat, wynikłych z wahań kursu waluty.

Przy przeszacowaniu wartości majątkowych spółek akcyjnych, mających nieuregulowane zobowiązania w walucie zagranicznej, należy co najmniej taką część majątku, jaka odpowiada wysokości tych zobowiązań, pozostawić nieprzeszacowaną”.

Prowadzenie skarbcza przez dyrektora Oddziału względnie jego zastępcę.

Okólnik Nr. 25 z 20 lutego b. r. wyjaśnia tę sprawę dostatecznie. Niemniej nasuwają się niektórym Oddziałom w tym względzie jeszcze pewne wątpliwości. Wobec tego stwierdzamy ponownie, że w małych Oddziałach winni zasadniczo prowadzić klucze od skarbcza i kas dyrektor i wicedyrektor Oddziału, którzy pozatem winni brać wydatny udział w czynnościach biurowych, jak załatwianie korespondencji służbowej, prowadzenie rachunków żyrowych, badanie weksli podanych do skupu, pod względem rzeczowym i formalnym, tak samo przy nadchodzących wekslach zamiejscowych i t. d. Współpraca taka i dobry przykład zgóry oddziałują zwykle bardzo dodatnio i wychowawczo na młodszy personel, pozatem ogranicza się w ten sposób

zapotrzebowanie personelu do nieodzownie potrzebnego minimum, unikając temsamem nadmiernych kosztów administracyjnych z tytułu uposażeń i w wielu wypadkach konieczności rozszerzenia lokali biurowych.

W Oddziałach o już znaczniejszym zakresie działania, szczególnie tam, gdzie operacje dyskontowe wymagają od dyrektora opracowywania liczniejszych informacji, częstych wniosków kredytowych, przygotowywania ofiarowanych do skupu weksli do sesji dyskontowej i t. p. oczywiście prowadzenie skarbca przez dyrektora oddziaływałoby poniekąd tamująco na sprawny bieg interesów. W takich wypadkach czynności skarbnika objąć winien już nie dyrektor lecz wicedyrektor z jednym ze starszych urzędników Oddziału. Oddziały, wykazujące wielki ruch dyskontowy i walutowy, wymagający ciągłego osobistego oddziaływania dyrektora i wicedyrektora na szybki i prawidłowy tok tego rodzaju transakcyj, z konieczności nie mogą liczyć na współudział dyrektora i wicedyrektora przy prowadzeniu skarbca i kas.

W wątpliwych wypadkach zadecyduje Sekretariat Naczelnej Dyrekcji po porozumieniu się z Centralną Księgowością.

Nieprzeliczone wiązki banknotów.

Listem okólnym Centralnej Księgowości z dn. 11 lipca 1922 r. L. 24/81 polecono Oddziałom podawanie w wykazie gotówki u dołu ilość nieprzeliczonych wiązek.

Niniejszem wyjaśnia się, że podawane być mają tylko ilości nieprzeliczonych wiązek gotówki otrzymanych od klientów lub otrzymanych z innych Oddziałów, a nie otrzymane ze Skarbca Emisyjnego lub z innych Oddziałów zasiłki w banknotach zdalnych do obiegu.

Kupno dewiz i wpłat.

Oddziały dokładają wszelkich starań, by nabywać możliwie wielką ilość dewiz, wzgl. wpłat na r-k P. K. K. P. u korespondentów. W swych dążeniach napotykać jednak na trudności. Wypłacając natychmiast równowartość za nabywane dewizy, wzgl. wpłaty, Oddziały słusznie niepokoją się, czy nabywane od danego banku, wzgl. firmy dewizy i wpłaty wpływają regularnie i czy wpłacona równowartość za nabyte dewizy i wpłaty odpowiada zdolności kredytowej banku względnie firmy.

Celem usunięcia, względnie złagodzenia tych trudności, Oddziały zechcą prowadzić specjalną ewidencję nabywanych od banków i firm dewiz i wpłat ponad \$ 1.000.—, względnie równowartość w innej walucie; z ewidencji tej skreślają Oddziały te dewizy, względnie wpłaty, o upływie których zostaną powiadomione przez Wydział Dewiz.

Wydział Dewiz, zawiadamiając o upływie dewizy, względnie wpłaty, poda datę wpływu u korespondenta.

Nowe banknoty angielskie.

Angielskie Ministerstwo Skarbu ogłosiło, że w ciągu tygodnia od 26 lutego b. r. będą wypuszczone nowe banknoty jednofuntowe, różniące się od dotychczasowych innym papierem i innymi znakami wodnymi. Papier będzie biały banknotowy, a każdy banknot będzie miał następujące znaki wodne:

- 1) u góry pośrodku tabliczkę zawierającą słowa: „One Pound” napisane dużymi inicjałami;
- 2) poniżej tej tabliczki u dołu banknotu, tabliczkę okrągłą, zawierającą monogram królewski (G. R.);
- 3) w czterech rogach banknotu, kolejno angielskie kwiaty heraldyczne (róża, oset, koniczyzna i narcyz);

4) w miejscach wolnych między powyższymi znakami: t. zw. linje Vandyck'owskie, t. j. linje przekątne, biegnące w przeciwnych kierunkach.

Powyższe znaki wodne będą wyraźniejsze niż na obecnych banknotach i wykonane będą tak, aby o ile możności wypadły na wszystkich banknotach w jednakowym miejscu.

Pozatem wygląd banknotów pozostanie niezmieniony.

Ruch służbowy.

Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.

Lasocki Henryk Józef,	urzędnik	do Oddziału Gł. w Warszawie,
Ołtarzewski Stanisław,	„	„ „ „ „
Mierzyński Tadeusz,	„	„ „ „ „
Pławecki Józef,	„	„ w Katowicach,
Wróblewski Mieczysław,	„	„ „ „ „
Dziuganowski Władysław,	„	„ w Kołomji,
Kiernicki Władysław,	„	„ w Król. Hucie,
Krzesimowski Jan,	„	„ „ „ „
Kluz Stanisław,	„	„ w Ostrowie pozn.,
Kunce Euzebjusz Wacław,	„	„ w Siedlcach,
Grześkowiak Zygmunt Marjan	„	„ w Wilnie.

Wystąpili ze służby urzędnicy kat. „A”.

Sygietyński Stanisław,	urzędnik	ze Skarbcza Emisyjnego w Warszawie (zwoln. w myśl postępow. dyscypl.),
Świdorski Pius,	Dyrektor St. Kontr.	z Oddziału w Grodnie,
Motyliński Kazimierz,	urzędnik (nieetat.)	z Oddziału w Poznaniu.

Przeniesienia.

Doboszyński Edward,	urzędnik	z Centr. Księg. w Warszawie do Oddz. w Wilnie,
Biłyk Józef,	„	z Oddz. w Krakowie do PKR w Gdańsku,
Korczak Michalski Marjan,	„	z Oddz. w Poznaniu do Oddziału Głównego w Warszawie.

Nominacje.

Kozieł Jerzy,	Kierownik Eksp. w Król. Hucie	mianowany Dyrektorem Oddziału w Królewskiej Hucie z d. 12/2 r. b.
Brandstaetter Jan,	Zast. Kier. Eksp. w Król. Hucie	mianowany Zast. Dyrektora Oddz. w Kr. Hucie z d. 12/2.23 r.

**Naczelna Dyrekcja
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**